

Bestuurlijk jaarverslag 2021 van de Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici

Voor u ligt het verslag van het verenigingsjaar 2021 van de Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici.

Was het jaar 2020 ontegenzeggelijk een coronajaar, in 2021 konden we helaas weinig veranderingen constateren. Weer viel Nederland stil en andermaal trof dat ook het kerkelijk, concert- en verenigingsleven. Weer vielen de erediensten uit, evenals concerten en lespraktijken. En net als in 2020 werden ook de afdelingsactiviteiten veelal stopgezet. Hier en daar werden nog enkele activiteiten ontplooid en een enkele jaarvergadering vond nog doorgang, maar de uitvoering van een volledig jaarprogramma zat er niet in. Evenals in 2020 werd op alle mogelijke manier getracht de lofzang in de eredienst gaande te houden, maar steeds weer werd een volmondig gezongen gemeentezang node gemist. Het concertleven ging met vallen en opstaan wel door, evenals menige lespraktijk. Aan het einde van het jaar kwam er wat verlichting, doordat het coronavirus naar een mildere variant leek te muteren. Dat gaf hoop voor de toekomst.

Bestuur

Bij de aanvang van het verenigingsjaar 2021 bestond het bestuur uit Henk Eijsenga (voorzitter), Hans Beek (secretaris), Rien Verwijs (penningmeester), Jack Gardeniers, Bert den Hertog, Peter Kranenburg en Gerwin Hoekstra.

Op 4 september, in de periode van enige coronaversoepelingen, kon de Algemene Ledenvergadering worden gehouden in Apeldoorn. Van het bestuurslid en voorzitter Henk Eijsenga werd afscheid genomen, Peter Kranenburg nam op interimbasis zijn plaats in. Op de reguliere vergaderingen, die afwisselend online alsook 'live' werden gehouden, kwamen de gangbare zaken aan de orde, zoals financiën, organisatie ALV, voortgang werkgroepen etc. Een belangrijk punt was steeds de corona-ontwikkelingen. Die hadden zowel een gunstig als ongunstig effect op de financiën en deze effecten hielden elkaar min of meer in evenwicht. De zomeragenda, traditioneel gevuld met vele orgelconcerten, kwam vanwege het gebrek daaraan, voor het tweede jaar niet uit.

Afdelingen

Ook de afdelingen hadden wederom enorm te lijden van de coronamaatregelen. Wijs geworden door het eerste coronajaar waren de afdelingen al heel voorzichtig geweest met de planning voor 2021. En dat bleek terecht te zijn, want op enkele uitzonderingen na werden nog al wat geplande activiteiten geschrapt. Dat was wederom een fikse aderlating, die niet kon worden gecompenseerd. Toch bleef het de intentie van de afdelingen om bij de opzet van de activiteiten rekening te houden met de drie voorwaarden die het hoofdbestuur had gesteld: gezamenlijkheid (twee of drie afdelingen organiseren met elkaar een activiteit), educatief karakter en inzet van professionele musici (leden).

Jaarvergadering 2021

Deze vergadering vond plaats in Apeldoorn in respectievelijk de Julianakerk en de Grote Kerk, ook dit jaar weer samen met de Vereniging van Gereformeerde Kerkmusici. Het was een goede vergadering, waarbij voorafgaand aan de huishoudelijke gedeelte een morgengebed plaatsvond. Bij de inleiding gaf de voorganger mevr. Baas een toelichting op de plaatsing van zitplaatsen in het interieur van de kerk. De kerkgangers zitten in blokken met de gezichten naar elkaar toe. Tussen deze blokken loopt een pad waar liturgische elementen zijn geplaatst met in het midden de paaskaars. Op deze manier wordt de verbondenheid tussen de kerkgangers onderling en het verband met de liturgie benadrukt.

Het morgengebed, met een aantal prachtige liederen en passende liturgische elementen, werd begeleid door de organist Jan van den Brand. De eerder genoemde blokken kwamen goed van pas bij lied 311 van

het Liedboek met zijn twee melodieën. Daarna speelde Ingeborg van Dokkum-Prins een mooi programma met composities van Reger en Saint-Saëns, passend bij de ontstaanstijd (1928) van het Van Leeuwen-orgel.

Na de huishoudelijke vergadering lichtte Peter Ouwerkerk het initiatief 'Stay Tuned.nu' toe. De stichting met de gelijknamige naam beoogt orgelspelende tieners blijvend voor het orgel te interesseren.

Een orgelconcert door Toon Hagen in de Grote Kerk van Apeldoorn sloot de Algemene jaarvergadering van de KVOK af. Hij speelde in de imposante laat twintigste-eeuwse kerk op het Witte-orgel een programma met werken van hemzelf, Louis Vierne, Saint-Saëns en Johann Sebastian Bach.

Een belangrijk agendapunt van de vergadering betrof *Ideeën voor de toekomst*. Een werkgroep uit het bestuur, de *jonge honden* genaamd, legde de ALV met een aantal sprekende cijfers en grafieken uit dat het bij ongewijzigd beleid niet goed gaat met de vereniging. Er is een stagnerend en dalend ledenaantal en de animo voor het verenigingswerk is tanend. Met de leden werd hierover van gedachten gewisseld en er werden maatregelen voor de korte, middellange en langere termijn besproken.

Themagroepen

Ook de themagroepen waren door corona weer beperkt in hun mogelijkheden en activiteiten. Niettemin vond er op 9 oktober een zeer geslaagde landelijke activiteit plaats over de orgelmaker Bätz. Zo'n veertig leden woonden de bijeenkomst bij, die oorspronkelijk al in 2020 zou plaatsvinden.

Externe betrekkingen

De KVOK is een van de bewoners van het Huis van de Kerkmuziek, een platform van allerlei bestaande organisaties die actief zijn op het terrein van de Kerkmuziek.

Met de VGK, de Vereniging van Gereformeerde Kerkmusici, hielden we samen onze jaarvergadering (afgezien van het huishoudelijk gedeelte). De contacten zijn prima en er is veel uitwisseling van ideeën en mogelijkheden. De muziekbijdragen van de bladen Eredienst en Muziek en Liturgie werden uitwisselbaar, waarbij er nieuwe gezamenlijke uitgangspunten en criteria werden geformuleerd.

Rien Verwijs is namens de KVOK lid van de Commissie Orgelzaken van de Protestantse Kerk in Nederland.

Interne organisatie en werkwijze

In 2021 werd de samenwerking met het administratiekantoor Spoelman gecontinueerd. Zowel de ledenadministratie als de financiële administratie als de koppeling tussen deze administraties werden verder geoptimaliseerd.

Onderzoek naar een nieuwe volledig digitale abonnementsvorm bracht aan het licht dat dit financieel niet haalbaar was. Digitale beschikbaarheid van onze content blijft wel steeds in onderzoek. Een proefabonnement, zowel in een digitale als gedrukte vorm werd voorbereid om per 1 januari 2022 ingevoerd te kunnen worden. Onderzoek werd gedaan naar een nieuwe drukker voor de bladen. Door corona stonden de prijzen van drukkers en van papier onder druk.

Onze hoofdredacteur Peter Ouwerkerk ontving de Henny Hogenbijkprijs voor zijn werk bij en voor het Internationaal Orgelfestival Haarlem, de Stichting OpenOor en de Stichting StayTuned.

Digitalisering

Terwijl onze nieuwsbrief Nota Bene al een tijdje digitaal verschijnt, konden *Het Orgel* en *Muziek en Liturgie* vanaf het fusiejaar 2009 vanaf 1 januari 2021 door leden en abonneenthouders van de KVOK, na registratie, digitaal worden ingezien. Dat was een enorme stap voorwaarts inzake de verdere digitale beschikbaarheid van onze bladen en er werd van deze mogelijkheid goed gebruik gemaakt.

Leden en abonnementenbestand

Op 1 januari 2021 startten we met 1457 leden en 127 abonnees (totaal 1584). In 2021 zijn er 21 leden overleden, hebben 45 leden en 7 abonnees hun lidmaatschap opgezegd en werden 36 nieuwe leden en 3 abonnees verwelkomd.

Derhalve bedraagt Op 1 januari 2022 het aantal leden 1427 en het aantal abonnementshouders 123 (totaal 1550).

Per 31 december 2021 kende de KVOK drie leden van verdienste: Wim Kloppenburg en de erevoorzitters Rein van der Kluit en Kees Hoeksma.

Tenslotte

Evenals 2020 heeft het afgelopen verslagjaar 2021 nog grotendeels in het teken gestaan van het virus dat als covid-19 wordt aangeduid. Voor de activiteiten van de KVOK en met name die van het afdelingswerk had dat grote gevolgen. Met het digitale contact kon het bestuurlijke en administratieve werk doorgaan, maar het was weer verre van ideaal. Het jaar werd financieel afgesloten met een behoorlijk overschot en dat was voor het overgrote deel te wijten aan veel minder uitgaven voor het afdelingswerk. Het aantal leden nam weer af. De belangrijkste oorzaak daarvan is de vergrijzing. Gelukkig laat het zich aanzien dat de ergste coronabeperkingen afnemen en de vereniging haar normale taken weer kan opnemen. Het bestuur zal doorgaan met het formuleren van beleid en strategie om de vereniging ook in de naaste toekomst levensvatbaar te laten zijn.

Zuidhorn, mei 2022

Hans Beek, secretaris